

Čís. 15784.

Zamestnanec, ktorý si nevzal dovolenú v dôsledku hrozby zamestnávateľa, že prepustí každého, kto si bude pýtať platenú dovolenú, má nárok na odškodné za nepoužitú dovolenú.

(Rozh. z 19. januára 1937, Rv III 918/36.)

Žalobníci domáhali sa žalobou na žalovanom, u ktorého boli zamestnaní ako stolárski pomocníci, zaplatenia náhrady za nevybranú dovolenú. Všetky tri sudy žalobe vyhověly, Najvyšší súd z týchto

dôvodov:

Podľa § 11 zák. č. 67/1925 Sb. z. a n. nepatrí platená dovolená zamestnancom, ktorí v roku, v ktorom by mali nárok na dovolenú, boli z práce prepustení z dôležitých dôvodov, ktoré opravňujú zamestnávateľa zrušiť pracovný pomer bez výpovedí, a zamestnancom, ktorí dovolenú bezdôvodne nenastúpili.

Odvolací súd zistil na základe výsledkov vykonaného dokazovania, že žalovaný odopieral poskytnúť žalobníkom platenú dovolenú tvrdiac, že u neho taká dovolená nejestvuje, a že voči stolárskym pomocníkom, ktorí platenú dovolenú žiadali, prejavil, že komu sa to nepáči, môže z práce odísť. Zistil ďalej odvolací súd, že tí žalobníci, ktorí platenú dovolenú nežiadali, nerobili tak preto, že od ostatných zamestnancov počuli, že žalovaný každému, kto platenú dovolenú pýta, hrozí prepustením, a preto mali obavu, že by prišli o zamestnanie.

Podľa skutkového stavu, zisteného odvolacím súdom, nežiadali resp. nenastúpili žalobníci dovolenú zo zavinenia žalovaného, v chovaní ktorého treba spoznať odoprenie dovolenej, a je preto ich nárok na odškodné za nevybranú dovolenú po práve.

Čís. 15785.

Úmluva medzi Československou republikou a republikou Rakúskou z 18. júna 1924 č. 60/1926 Sb. z. a n. o úprave záväzkov v rakúsko-uhorských korunách.

Keď ide o záväzky, ktoré spadajú pod ustanovenia tretieho dodatočného zápisu k úmluve č. 60/1926 Sb. z. a n. (č. 117 a 118/1929 Sb. z. a n.), rozhodujú o nich podľa čl. V. dodatočného zápisu riadne súdy a nevzťahujú sa na ne ustanovenia čl. 46 úmluvy č. 60/1926 Sb. z. a n.

(Rozh. z 29. januára 1937, R III 8/37.)

Odvolací súd zrušil rozsudok súdu I. stolice a žalobu odmietol. Dôvody: Podľa prednesu žalobkyne žalovaná pohľadávka 5.000 Kč vznikla v r. 1908 a podľa obsahu pripojených zmienek bola v tom istom

roku splatná. Medzi stranami je nesporné, že 26. februára 1919 veriteľ, cedent Šimon D., mal svoje stále bydlisko v Rakúsku, kde až doteraz býva, a žalovaný na Slovensku. Ide tedy o peňažný záväzok v starých rakúsko-uhorských korunách medzi osobami, z ktorých dňa 26. februára 1919 jedna mala svoje riadne bydlisko v Rakúsku a druhá v Československu. Také záväzky však podľa zák. z 21. augusta 1925 č. 220 Sb. z. a n. a úmluvy medzi Československou republikou a republikou Rakúskou z 18. júna 1924 č. 60/1926 Sb. z. a n. podliehajú úprave oddielu V. úmluvy (čl. 1) a nemôžu byť žalobou pred riadnymi súdmi uplatňované (čl. 46).

Na j v y š š í s ú d usnesenie odvolacieho súdu rozviazal a tomuto súdu uložil, aby ďalej pojednával a znovu rozhodol.

D ô v o d y :

Stanovisko napadnutého usnesenia — ktorým rozsudok súdu I. stolyce dotyčne dosiaľ spornej pohľadávky 5.000 Kč bol zrušený a žaloba v tejto časti podľa čl. 46 úmluvy č. 60/1926 Sb. z. a n. bola odmietnutá — bolo by správne, keby nešlo o prípad, spadajúci pod ustanovenia tretieho dodatočného zápisu k spomenutej úmluve (č. 117 a 118/1929 Sb. z. a n.). Ak spadá sporný záväzok pod tieto ustanovenia, sú k rozhodnutiu o ňom podľa ich čl. V povolané riadne súdy a neplatí tedy o ňom čl. 46 úmluvy č. 60/1926 Sb. z. a n. (srovn. Sb. n. s. č. 9204).

Treba preto predovšetkým zistiť presný skutkový stav o prihlásení alebo neprihlásení dosiaľ spornej pohľadávky resp. záväzku 5.000 Kč k súpisu v smysle vládneho nariadenia č. 265/1922 Sb. z. a n. resp. čl. 25 a 26 úmluvy č. 60/1926 Sb. z. a n. (čl. I a III zápisu č. 117/1929 Sb. z. a n.).

Bolo preto treba rozhodnúť, ako sa stalo.

Čís. 15786.

I. Je závadným vystavením vkladnej knižky (odst. 2, § 1 zák. č. 239/1924 v znení čl. XIII. zák. č. 54/1932 Sb. z. a n.), keď pri eskontovaní zmenky peňažný ústav nevyplatil zmenkovú valutu, ale vystavil na ňu vkladnú knižku vinkulovanú tak, že knižkou možno voľne nakladať až po vyplatení zmenky.

II. Keď peňažný ústav, na ktorý bola zmenka indosovaná, nevyplatil indosantovi zmenkovú valutu, ale vystavil mu na ňu vkladnú knižku vinkulovanú tak, že indosant môže ňou voľne nakladať až po vyplatení zmenky, treba mať za to, že zmenka bola odovzdaná len k inkasu a dlžník môže činiť peňažnému ústavu (indosatárovi) všetky námietky, ktoré mu prislúchajú proti indosantovi zmenky.*)

(Rozh. z 28. januára 1937, Rv IV 669/36.)

*) Srov. Úr. sb. č. 1429, 1643, 2089.